

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool Sint-Lukas te SCHAARBEEK

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	129593
Instelling	Vrije Basisschool Sint-Lukas
Directeur	Wim VAN DEN BRULLE
Adres	Groenstraat 156 - 1030 SCHAARBEEK
Bestuur van de instelling	Sint-Lukas Kunstschool Brussel
Adres	Groenstraat 156 - 1030 SCHAARBEEK
Scholengemeenschap	BRUNO
Adres	Pioenenstraat 4 - 1020 LAKEN
CLB	Vrij CLB Pieter Breughel
Adres	Opzichterstraat 84 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	25-11-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	25-11-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	16-12-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Ann Brys
Teamleden	Veronique Bilttereyst
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Nederlands	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: muzische vorming.....	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	13
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	13
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	13
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	15
4.1 Leerbegeleiding	15
4.2 Evaluatiepraktijk.....	15
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	17
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	19
6.1 Wat doet de school goed?.....	19
6.2 Wat kan de school verbeteren?	19
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	19
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	20
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	20

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool Sint-Lukas is vorig schooljaar opgericht in de schoot van de school voor kunstsecundair onderwijs, de academie en de hogeschool Sint-Lukas. De kleuterafdeling bestaat dit schooljaar uit drie groepen: een groep van 2,5-jarigen en kleuters zonder schoolse of crèche-ervaring, een groep van 3-jarigen en een groep van 4-jarigen. De lagere afdeling bestaat uit twee groepen: het eerste en het tweede leerjaar. De school situeert zich in Schaarbeek, nabij het Noordstation. Ze ligt in een kansarme buurt. De instroomkenmerken van de kinderen zijn erg verschillend. Sommige ouders kiezen voor hun kinderen bewust voor het pedagogisch project van de school. Anderen komen hier terecht door het Brusselse inschrijvingsbeleid. Nog anderen liepen al school in het Franstalig onderwijs, maar verkiezen nu een Nederlandstalige school. Een groepje geëngageerde leerkrachten richtte de school op vanuit een gezamenlijke visie. Ze streven naar ervaringsgericht onderwijs met sterk muzische accenten. Ze vinden kleinschaligheid belangrijk, omwille van het welbevinden van de leerlingen en van de teamleden.

De directeur noemt zich liever coördinator. Deze term duidt aan hoe hij zijn leiderschap ziet. Hij deelt het leiderschap met de andere teamleden. Het kleine schoolteam neemt geëngageerd en solidair de vele uitdagingen aan die op hen afkomen. Naast de gezamenlijke visie waarmee het schoolteam startte, ontwikkelt het visies over zorg en taalvaardigheidsonderwijs. Die blijven vooralsnog vrij algemeen. Ze missen de vertaalslag naar concrete doelstellingen waaraan later kan afgetoetst worden of ze bereikt zijn. De kwaliteitszorg is daardoor nog in een startfase. Het grote engagement van de teamleden kan niet verhullen dat zij nog expertise missen om een effectief taalvaardigheidsonderwijs en een dito zorgbeleid te realiseren. Professionalisering ter zake dringt zich op.

De onderwijsinspectie onderzocht tijdens de doorlichting de leergebieden Nederlands en muzische vorming, zowel in de kleuterafdeling als in de lagere afdeling. Tijdens haar onderzoek peilde de onderwijsinspectie ook naar de kwaliteit van de leerbegeleiding, van de evaluatiepraktijk en van het algemeen beleid. Ze ging ook na of de school de regelgeving naleeft en of ze voldoende bewoonbaar, veilig en hygiënisch is.

Omdat de school pas vorig schooljaar opgericht is, zijn zowel het structuuronderdeel kleuteronderwijs als het structuuronderdeel lager onderwijs nog onvolledig. Daardoor kan de school niet beoordeeld worden op haar inspannings- en resultaatverplichting. De school kan geen outputresultaten voorleggen en heeft nog geen zicht op de waarde van haar outcomes in het vervolgonderwijs. De onderwijsinspectie kan de onderwijskwaliteit van beide afdelingen dan ook enkel maar valideren op de actuele intenties van de school om de leerplannen toe te passen.

In beide afdelingen voldoet het leergebied muzische vorming. De school profileert zich als een muzische school. Ze maakt deze belofte ook waar. De leerlingen krijgen een breed en rijk aanbod aan muzische lessen en activiteiten. In een veilig klimaat krijgen zij ruime kansen om te exploreren en te experimenteren. Creëren en beschouwen, zoals het leerplan voorschrijft, maken als vanzelfsprekend deel uit van de onderwijspraktijk. Weliswaar is de planning van de lessen en activiteiten nog te beperkt. Momenteel heeft het schoolteam er geen goed zicht op of haar aanbod volledig is en of alle domeinen (beeld, muziek, dramatische expressie, muzisch taalgebruik, media) evenwichtig aan bod komen. In de lagere afdeling evalueren de onderwijzers de leerlingen op basis van enkele dominante doelen die ze selecteren. De kleuteronderwijzers slagen daar nog niet in. Hun observaties zijn zelden gelinkt aan de doelen die ze voorop stellen. De toonmomenten die het schoolteam geregeld organiseert, ondersteunen de verbondenheid tussen de teamleden, de leerlingen en de ouders. Zij geven ook aanleiding tot reflectie.

De toepassing van het leerplan voor het leergebied Nederlands voldoet in de beide afdelingen niet. In de kleuterafdeling plannen de teamleden te weinig een doelgericht onderwijsaanbod dat de kleuters voldoende kansen geeft om taalvaardigheden te oefenen in een krachtige, talige speelleeromgeving. Nochtans zijn heel wat kleuters taalarm of anderstalig. Afspraken voor het inrichten van een boeken- en luisterhoek ontbreken. De teamleden verrijken de hoeken onvoldoende met het oog op talige impulsen. De

evaluatie van de kleuters is weinig doelgericht en geeft de teamleden weinig ondersteuning om hun aanbod of aanpak bij te sturen of om remediëring op te starten. In de lagere afdeling werken de onderwijzers met onderwijsleerpakketten. In het eerste leerjaar is er een beperkte aanvulling van taalbeschouwing en luisteren. De onderwijzers besteden veel onderwijstijd aan de ontwikkeling van de spreekvaardigheid, maar dit gebeurt te weinig doelgericht. In het tweede leerjaar scoort een significante groep leerlingen (te) laag op genormeerde toetsen voor lezen en schrijven (spelling). De teamleden zijn zich hiervan bewust maar slagen er nog niet in om een doelgerichte, effectieve hulpverlening op te zetten. De aanwezige expertise rond taalvaardigheidsonderwijs en is te beperkt. De onderwijzers streven naar een doelgerichte evaluatie. Zij slagen daar grotendeels in.

De leerbegeleiding is gebaseerd op de zorgvisie. Die is vrij algemeen opgevat. Ze bevat weinig concrete doelen. Mede daardoor zijn de effecten niet optimaal en moeilijk meetbaar. Er zijn voldoende structuren die de leerbegeleiding ondersteunen. Zo is er geregeld overleg tussen de klasleerkrachten en het zorgteam en er zijn afspraken voor klasinterne hulp. Er is vooral sprake van een intuïtieve hulpverlening op korte termijn. Een gecoördineerde en doelgerichte hulpverlening op langere termijn is geen verworvenheid.

Het schoolteam streeft naar een doelgerichte evaluatiepraktijk. Het team van de lagere afdeling slaagt daar beter in dan het team van de kleuterafdeling. De observaties en het kindvolgsysteem in de kleuterafdeling sluiten te weinig aan bij de vooropgestelde doelen. Daardoor zijn de evaluaties vaak weinig valide of betrouwbaar. Ze geven dan ook weinig aanleiding tot een bijsturing van de aanpak of van het aanbod of tot verhoogde zorg.

De onderwijsinspectie sluit deze doorlichting af met een gunstig advies beperkt in de tijd. Bij de opvolgingsdoorlichting zal de school moeten aantonen dat zij het leerplan Nederlands in voldoende mate toepast en dit in de kleuter- en in de lagere afdeling. De onderwijsinspectie heeft alle vertrouwen in de beleidskracht en het engagement van het schoolteam en wenst de teamleden alle succes. Voor woonbaarheid, veiligheid en hygiëne krijgt de school een gunstig advies. De basisschool is een entiteit binnen de infrastructuur van de secundaire school van hetzelfde schoolbestuur. De lokalen en het sanitair zijn nieuw of vernieuwd. De onderwijsinspectie waardeert de dynamiek van het veiligheidsbeleid. Ze vertrouwt erop dat de school deze aanpak in de toekomst zal verderzetten.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de leerplandoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. Het activiteitsaanbod is breed. De kleuters krijgen veel kansen tot exploreren en experimenteren. Er is ruime aandacht voor creëren en beschouwen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de leerplandoelen voor het leergebied Nederlands in onvoldoende mate na. De teamleden plannen te weinig intentioneel een doelgericht onderwijsaanbod dat de kleuters voldoende kansen biedt om taalvaardigheden te oefenen binnen een krachtige, talige speelleeromgeving. De evaluatiepraktijk leidt te beperkt tot een planmatige en doelgerichte begeleiding op langere termijn. Specifieke deskundigheid rond taalvaardigheidsonderwijs en taalontwikkeling is beperkt.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Nederlands

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Samenhang
Evenwichtig en volledig
Planning

De kleuteronderwijzers hanteren het ordeningskader van de koepel als ondersteuning bij de planning van het aanbod. Ze kiezen ontwikkelingsaspecten en turven deze op een overzichtslijst. De kleuteronderwijzers hebben te weinig aandacht voor de keuze van een correct beheersingsniveau en voor een evenwichtig aanbod van de verschillende domeinen.

Het schoolteam heeft geen afspraken om gericht elementaire en verrijkende woordenschat bij de thema's te voorzien. Er zijn geen afspraken die het aanbod voor de ontwikkeling van het fonologisch en fonemisch bewustzijn aansturen. De kleuteronderwijzers creëren nog te weinig doelgericht kansen om deze aspecten op een speelse manier te integreren in betekenisvolle activiteiten. Nochtans geven de instroomkenmerken van een aantal kleuters indicaties voor een mogelijk moeilijke of vertraagde taalontwikkeling.

De gradatie in de opbouw van de pictogrammen ondersteunt het voorbereidend lezen weinig bewust. Het overleg dat het schoolteam dit schooljaar opzet over de inrichting van en mogelijke activiteiten in de speelleerhoeken leidt onvoldoende tot een doelgerichte verrijking ervan met het oog op talige impulsen.

De kleuteronderwijzers plannen muzische activiteiten, maar doen dit weinig doelgericht. Afspraken over een volledig en gegradeerd aanbod ontbreken. Toch blijkt in de praktijk het aanbod breed en rijk te zijn. Het muzisch accent van het pedagogisch project van de school wordt daadwerkelijk gerealiseerd. De kleuters krijgen ruime kansen om te exploreren en te experimenteren. Creëren en beschouwen zijn als het ware ingebed in de dagelijkse onderwijspraktijk. De schoolprojecten geven de kleuters nog extra kansen tot muzisch beleven en creëren in verbondenheid met de hele leerlingengroep.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

Eet- en sanitaire momenten nemen in sommige klassen veel tijd in beslag, waardoor de effectieve onderwijstijd beperkt wordt.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Aandacht en afspraken voor de inrichting van onder meer de boeken- en luisterhoeken ontbreken.

De teamleden maken weinig gebruik van actuele bronnenboeken en materialen om hun aanbod te stofferen of te verrijken.

Een veelheid aan (kosteloze) materialen maakt de muzische lessen uitdagend en biedt de kleuters volop kansen om al doende hun creativiteit te ontwikkelen en de wereld te verkennen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Gericht op bijsturing
Kindvolgsysteem

De teamleden observeren de ontwikkelingsvoortgang van de kleuters voor een aantal aspecten gerelateerd aan de taalontwikkeling en de muzische vorming. Ze noteren opvallende gegevens. Er zijn geen duidelijke criteria daarvoor en ook de link met het thema-aanbod en de nagestreefde doelen is er niet altijd.

Het schoolteam plant vanaf dit schooljaar een genormeerde toets af te nemen over de taalontwikkeling van de vierjarige kleuters. Het is nog onduidelijk waartoe deze toets moet dienen of hoe het schoolteam de resultaten ervan precies zal aanwenden.

De kleuterafdeling heeft een kindvolgsysteem om de ontwikkeling van de kleuters op langere termijn in kaart te brengen. De congruentie ervan met het plannings- en ordeningskader is niet onderzocht.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Interne en externe
communicatie

Leerkrachten informeren de ouders over de ontwikkeling van hun kleuter tijdens individuele oudercontacten. Daarnaast zijn er geregeld toonmomenten en openklasdagen of worden voorstellingen of producten gefilmd of gefotografeerd.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Zorg

Hoewel de teamleden vanuit hun zorggevoeligheid hulp bieden aan kleuters, plannen ze weinig intentionele en doelgerichte activiteiten die de taalontwikkeling stimuleren. De remediërende activiteiten zijn vooral ad hoc. Doelgerichte begeleiding op langere termijn, waarbij zowel preventieve als remediërende acties op de klasvloer elkaar versterken, ontbreken.

De school richt haar klasinterne ondersteuning vooral op de lagere afdeling. Krachtig talig kleuteronderwijs als preventie voor succesvol lees- en schrijfonderwijs in de lagere afdeling is geen beleidsoptie. De school investeert daarentegen wel sterk in communicatie met ouders van kwetsbare kinderen.

Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Interne expertise</i> <i>Nascholingen</i>	De expertise van verschillende teamleden met betrekking tot kleuteronderwijs en taalvaardigheidsonderwijs is veeleer beperkt. De onderlinge ondersteuning en de wekelijkse begeleiding door een externe organisatie zijn positief, maar zijn vooralsnog onvoldoende effectief. Nochtans blijkt uit de gesprekken dat zowel de intentie als de competentie voor kwaliteitsvol kleuteronderwijs aanwezig zijn. De school dient er evenwel consequent over te waken dat de noden van de kinderen prioritair zijn bij de taakverdeling en de toekenning van opdrachten. Het team bouwde nog maar weinig expertise op over het stimuleren van de taalontwikkeling van taalzwakke en anderstalige kinderen. De school profileert zich als een muzische school. De (voor)opleiding van verschillende teamleden ondersteunt de realisatie hiervan. Daarnaast laat het team zich ondersteunen door een vrijwilliger met specifieke deskundigheid rond muzische vorming of gaat het te rade bij collega's uit de secundaire school.
---	--

3.1.1.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling past het leerplan voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate toe. Door de breed opgezette muzische projecten is er een ruim en kwaliteitsvol aanbod. De leerlingen krijgen veel kansen tot experimenteren. Creëren en beschouwen zijn sterk ingebed in de visie en de aanpak. De leerlingenevaluatie is doelgericht en stimulerend.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Samenhang</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Planning</i>	De lagere afdeling kan een ruime waaier aan output voorleggen waaruit blijkt dat het aanbod voor de leerlingen uitermate breed is. Het schoolteam slaagt er daadwerkelijk in deze pijler van haar pedagogisch project te realiseren en zich op vele vlakken te tonen als muzische school. De leerlingen krijgen ruime kansen om te experimenteren. Creëren en beschouwen zijn als het ware ingebed in de dagelijkse onderwijspraktijk. De schoolprojecten geven de leerlingen nog extra kansen tot muzisch beleven en creëren in verbondenheid met de hele leerlingengroep. Toch is er geen sluitende methodiek om een doelgericht en volledig onderwijsleeraanbod te plannen. Er is een aanzet daartoe met een summier jaarplanningsdocument, maar dit ondersteunt de onderwijspraktijk maar beperkt. De twee leerjaren hebben een gezamenlijk aanbod, waardoor de nood aan afspraken voor een continu en gegradeerd aanbod zich nog niet laat voelen. De onderwijzers streven een horizontale samenhang tussen muzische vorming en andere leergebieden na. Vooral linken met het leergebied wereldoriëntatie vallen op. Geregeld gaan de leerlingen naar theatervoorstellingen.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt over de nodige materialen om de doelen voor muzische vorming te bereiken en om leerlingen voldoende kansen te geven om te experimenteren.
Materieel beheer Infrastructuur	De school beschikt over een goed uitgeruste polyvalente ruimte. Daarnaast kan ze gebruik maken van de infrastructuur van het de secundaire afdeling en de academie.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i>	Het team bepaalt bij de lessen en activiteiten dominante leerdoelen. Die vormen de basis voor de evaluatie van de leerlingen. Leerlingen worden ook aangemoedigd om zichzelf te evalueren. De leerlingen krijgen mondeling veel positieve en ontwikkelingsstimulerende feedback. Bij kindbesprekingen, overgangsgesprekken en oudergesprekken is er oog voor de muzische talenten van leerlingen.

Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe communicatie</i>	De rapportering is transparant door de doelgerichte benadering en de woordelijke appreciaties. Tijdens individuele oudercontacten worden de rapporten toegelicht. Daarnaast zijn er geregeld toonmomenten, waarop ook de ouders uitgenodigd zijn of worden voorstellingen of producten gefilmd of gefotografeerd.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Zorg</i>	De onderwijzers slagen erin een sfeer te creëren waarbij de leerlingen zich veilig voelen en voluit durven te experimenteren en zich creatief te uiten. Algemeen is er een positief schoolklimaat waarbij kinderen aangemoedigd worden en positieve feedback krijgen.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Interne expertise Nascholingen</i>	De school profileert zich als een muzische school. De (voor)opleiding van verschillende teamleden ondersteunt de realisatie hiervan. Daarnaast laat het team zich ondersteunen door een vrijwilliger met specifieke deskundigheid of gaat het te rade bij collega's uit de secundaire school.

3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet niet

De lagere afdeling past het leerplan Nederlands in onvoldoende mate toe. Het leerplan is te weinig het referentiekader voor de bewaking van de volledigheid van het aanbod en van het evenwicht tussen de domeinen. Het spreekonderwijs krijgt veel onderwijstijd, maar is te weinig doelgericht. Het leesonderwijs is momenteel te weinig effectief. Outputgegevens leiden nog weinig tot een doelgerichte en effectieve hulpverlening op langere termijn en/of tot een bijsturing van de aanpak.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader Planning Evenwichtig en volledig Samenhang</i>	De gekozen onderwijsleerpakketten vormen de feitelijke referentiekaders om het onderwijsaanbod te plannen. De deelleerplannen sturen het aanbod in de dagelijkse klaspraktijk weinig aan. Zowel in het eerste als in het tweede leerjaar gebruiken de onderwijzers de onderwijsleerpakketten vrij consequent. Het onderwijsleerpakket van het eerste leerjaar heeft maar een beperkt aanbod voor luisteren, spreken en taalbeschouwing. Voor luisteren en taalbeschouwing is het doelgericht aanvullend aanbod veeleer beperkt. Het team wil sterk inzetten op spreken. Daartoe start het de dag met een spreekkring, elke weekdag vanuit een andere insteek. Met deze spreekkansen wil het team spreekdurf, spreekvaardigheid en betrokkenheid realiseren in een veilig klimaat. Dat is positief, maar deze onderwijstijd rendeert niet optimaal door de weinig concrete en weinig gevarieerde doelgerichtheid (onder meer rond woordenschat, begrippen, strategische vaardigheden, gespreksvormen). Formele afspraken over continuïteit in de instructietaal of over het afwerken van het pakket van het eerste leerjaar zijn beperkt. Uit de leesprestaties van de leerlingen van het tweede leerjaar blijkt dat de voortgang in de ontwikkeling van de leesvaardigheden traag verloopt bij een significante groep leerlingen tijdens en na de fase van het aanvankelijk lezen. Ook voor spelling zijn de scores vrij laag. De eersteklassers krijgen al in het begin van het schooljaar (voorbereidend) creatief en functioneel schrijfonderwijs. Dit sluit aan bij het pedagogisch project van de school. Doelbewuste opdrachten om de eindtermen voor het domein 'strategieën' te bereiken, komen niet vaak voor.
--	---

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Klasmanagement Onderwijstijd</i>	De spreekkringen nemen veel onderwijstijd in beslag in relatie tot de beperkte doelgerichtheid en inhouden ervan met het oog op de ontwikkeling van de taalvaardigheid.
---	---

Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De noodzakelijke leermiddelen zijn aanwezig. Het boekenaanbod in de klasbibliotheken is beperkt en de opstelling ervan is weinig uitnodigend. De onderwijzers wenden de computer nog weinig aan als didactisch middel om te differentiëren en te remediëren. Een dvd-reeks verlevendigt en ondersteunt het leesonderwijs in het eerste leerjaar.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	In het eerste leerjaar wordt geen gebruik gemaakt van de mogelijkheden van het onderwijsleerpakket om de vorderingen van de leerlingen digitaal in kaart te brengen en op te volgen. In de beide leerjaren maken de onderwijzers vooral gebruik van de toetsen van de methode. Geregeld zijn daaraan fouteninventarissen en -analyses gekoppeld. Daarnaast zijn er genormeerde toetsen voor lezen en schrijven en een instaptaaltoets voor de eerste klassers. De resultaten van de genormeerde toetsen komen in het leerlingvolgsysteem. De resultaten van de instaptaaltoets voor de eerste klassers vielen voor een significante groep tegen. Toch leidde dit nog niet tot een doelgerichte, planmatige bijsturing of tot remediërsacties.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe</i> <i>communicatie</i>	De lagere afdeling heeft een doelgerichte rapportering. Deze wordt toegelicht op de individuele oudercontacten.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Er is wekelijks overleg met de zorgcoördinator. Deze overlegmomenten leiden tot afspraken voor klasinterne ondersteuning. De interventies beogen een hulpverlening op korte termijn. Een andere zorgleerkracht heeft een gelijkaardige opdracht. Een doelgerichte, planmatige hulpverlening op langere termijn is weinig ingeburgerd. Hardnekkige problemen komen aan bod op het multidisciplinair overleg. Dit leidt meestal tot oudergesprekken en het inschakelen van externe hulp. Doelgerichte differentiatie als preventieve maatregel komt weinig voor.
Begeleiding Sociale en emotionele begeleiding <i>School- en klasklimaat</i>	De respectvolle en vriendelijke omgang met de leerlingen leidt tot een veilig leerklimaat waarbij onder meer de spreekdurf gestimuleerd wordt.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Interne expertise</i> <i>Nascholingen</i>	De kennis van het nieuwe leerplan taalbeschouwing is beperkt. Het team neemt aan dat het geïntegreerd is in de onderwijsleerpakketten. De expertise van de klasleerkrachten en van het zorgteam inzake taalvaardigheidsonderwijs in het algemeen en onderwijs Nederlands aan anderstaligen is beperkt. De noden van de kinderen zijn niet altijd prioritair bij de taakverdeling en de toekenning van opdrachten aan leerkrachten.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Voldoet

De organisatie van het welzijnsbeleid laat de school toe tekorten of verbeterpunten op te sporen en systematisch bij te sturen. Hiervoor kan ze terugvallen op de verplichte veiligheidscontroles, het advies van de interne en externe preventiedienst en de inbreng van de schoolbetrokken partners.

Wat de inspectie tijdens de doorlichting opmerkte bij haar bezoek aan de leslokalen en een aantal andere ruimtes, stemt overeen met de vaststellingen in de documenten van de deskundigen.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van tussentijdse oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de inspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** Het schoolteam ontwikkelde een zorgvisie waarbij het zorg zeer ruim interpreteert. Het stelt dan ook een aantal vrij algemene doelen voorop. In de rubrieken 'overleg', 'diversiteit', 'taalvaardigheidsonderwijs', 'preventie en remediëring' zijn doelen geïntegreerd die gelinkt zijn aan leerbegeleiding. Deze visie heeft een breed draagvlak. Ze vormt een belangrijk onderdeel van het pedagogisch project.
- Ondersteuning** Het hele team is verantwoordelijk voor de leerbegeleiding. Er zijn structuren voor overleg en klasinterne hulp. Het accent ligt daarbij vooral op de lagere afdeling. Leerbegeleiding in de kleuterafdeling als preventieve maatregel voor de verdere schoolloopbaan in de lagere afdeling is momenteel geen beleidsoptie. Bij ernstige problemen worden het CLB en/of externe deskundigen ingeschakeld. Schoolintern is er vooral een intuïtieve hulpverlening op korte termijn. Een gecoördineerde en doelgerichte hulpverlening op langere termijn is geen verworvenheid. Naslagwerken en/of andere materialen zijn slechts zeer beperkt aanwezig.
- Doeltreffendheid** Bepaalde interventies van de hulpverlening missen doeltreffendheid door de kortetermijnplanning en de beperkte doelgerichtheid. Resultaten van genormeerde toetsen leiden nog niet voldoende tot gerichte acties op school-, klas- en kindniveau.
- Ontwikkeling** De professionalisering van het zorgteam inzake leerbegeleiding is ontoereikend, rekening houdend met de zeer diverse en belangrijke problemen van de leerlingen. Daarnaast is er bij het hele team nood aan professionalisering inzake taalvaardigheidsonderwijs.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Binnen het team is er een breed draagvlak voor een doelgerichte evaluatie als ontwikkelingsstimulerende factor. In de kleuterafdeling is de relatie tussen de observaties en de nagestreefde doelen nochtans erg diffuus. Bovendien ontbreken afspraken voor een gelijkgericht gebruik van het kindvolgsysteem. De lagere afdeling streeft consequent naar een doelgerichte evaluatie. Voor de verschillende leergebieden slaagt zij daarin. De evaluatie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen was nog geen onderwerp van overleg.
- Ondersteuning** De evaluatiepraktijk wordt vooral ondersteund door het informeel en formeel overleg. Dit is positief maar in de kleuterafdeling zijn observaties en vaststellingen weinig valide of betrouwbaar doordat ze niet congruent zijn met de vooropgestelde doelen. Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling geven observaties en evaluaties aanleiding tot hulpverlening, die weliswaar weinig doelgericht of planmatig is.

- Doeltreffendheid** De leerlingenevaluatie is onderwerp van overleg en leidt tot hulpverlening. In die zin is de evaluatiepraktijk doeltreffend. Anderzijds zijn bepaalde evaluaties weinig betrouwbaar of valide omdat de relatie met de vooropgestelde doelen diffuus is. Dat is zo in de kleuterafdeling. Voor die onderdelen waarbij de doelgerichtheid ontoereikend is, zoals voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen, is er van evaluatie nauwelijks sprake.
- Ontwikkeling** Het team van de kleuterafdeling is zoekend naar een meer doelgericht kindvolgsysteem. De expertise vergroten inzake evalueren, was nog geen prioriteit.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het leiderschap van de school wordt sterk gedeeld. De keuze van de schoolleider voor de titel van 'coördinator' in plaats van 'directeur' onderstreept dit. Een groepje gemotiveerde en dynamische leerkrachten richtte de school op vanuit een gezamenlijke visie. Voor teamleden die later instromen/instroomden, zijn engagement en zin voor initiatief belangrijke vereisten bij de rekrutering. Bij de uitbouw van de school komen heel wat uitdagingen op het team af. Geëngageerd en solidair nemen de teamleden die uitdagingen aan.
- Visieontwikkeling** Een gezamenlijke visie op kwaliteitsvol onderwijs was de aanleiding voor de oprichting van de school. De 'stichters' opteren voor een kleinschalige school, een diverse instroom, sterk muzische accenten in het aanbod en ervaringsgericht onderwijs. Zij slagen in het realiseren van deze visie. Daarnaast is er, samen met de nieuw aangeworven leerkrachten, een visieontwikkeling over zorg en taalvaardigheidsonderwijs. Deze visies zijn vooralsnog vrij algemeen, maar zij vormen een goede basis voor een concrete uitwerking in samenhang met de verdere uitbouw tot een volledige basisschool.
- Besluitvorming** Het hele team is betrokken bij de besluitvorming. Zowel formeel als informeel delen teamleden ideeën en informatie, voorafgaand aan beslissingen. Voor het overige voelt het team (nog) geen nood aan extra structuren om afspraken verder te concretiseren of de uitvoering ervan op te volgen tot op de klasvloer. Ouders zijn een belangrijke partner van de school. Zij worden dan ook geregeld geconsulteerd en/of via het oudercomité kunnen zij zelf ideeën aanbrengen.
- Kwaliteitszorg** De school bewaakt rigoureuus dat acties en keuzes passen binnen haar pedagogisch project. Dit is een belangrijk deel van haar kwaliteitszorg. De school gaat nog niet systematisch na of haar beoogde doelen de gewenste effecten opleveren. Soms zijn de doelen daarvoor niet concreet genoeg. Dat betekent niet dat er geen acties zijn naar aanleiding van tegenvallende resultaten, maar die acties zijn vaak weinig planmatig waardoor het moeilijk is na te gaan hoe effectief ze zijn.
- GOK- en zorgbeleid** Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is gebaseerd op de analyse van data die de noden van enkele leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft een veeleer beperkte visie over de wijze waarop ze haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. De vooropgestelde doelen zijn weinig operationeel geformuleerd en de acties sluiten beperkt aan bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie faciliteert slechts in beperkte mate het bereiken van de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. De acties (op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau) die de school uitwerkt, sluiten gedeeltelijk aan op de vooropgestelde doelen. (Indien KA: Er is nog weinig aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.) De school heeft in beperkte mate zicht op de effecten van haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. De school heeft in haar professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van sommige teamleden (beperkt tot het leiderschap, de zorgcoördinator, het zorgteam) in functie van het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

Talenbeleid De school verklaart dat ze nog geen expliciet talenbeleid voert. Toch is er al sprake van een zekere visieontwikkeling. Zo is er eensgezindheid over de omgang met kinderen en ouders met een andere thuistaal. De school denkt ook na over de wijze waarop ze het leergebied Frans en/of talensensibilisering wil aanpakken bij de oprichting van het derde leerjaar volgend schooljaar.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- het brede aanbod van muzische vorming
- de aandacht voor creëren en beschouwen bij muzische vorming
- de brede evaluatie van muzische vorming in de lagere afdeling
- de brede en transparante rapportering in de lagere afdeling

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de respectvolle en vriendelijke omgang met de kinderen en hun ouders
- de ontwikkelingsstimulerende en aanmoedigende feedback

Wat betreft het algemeen beleid

- de realisatie van de muzische pijler van het pedagogisch project
- het participatief leiderschap
- de gezamenlijke en proactieve visieontwikkeling

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- een doelgerichte en planmatige toepassing van het leerplan muzische vorming
- een kindvolgsysteem dat congruent is aan de vooropgestelde doelen

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- een doelgerichte en planmatige hulpverlening op langere termijn
- professionalisering inzake taalvaardigheidsonderwijs
- professionalisering inzake leerbegeleiding

Wat betreft het algemeen beleid

- een systematische kwaliteitszorg
- een doelgericht en planmatig GOK- en zorgbeleid

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de toepassing van het leerplan Nederlands in de kleuterafdeling
- de toepassing van het leerplan Nederlands in de lagere afdeling

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
 - * voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands.
 - * voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **25-11-2016** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ann Brys de inspecteur-verslaggever	Wim VAN DEN BRULLE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	